

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Most 28. 5. 2012
Č. j.: SRS 021768/2012

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 9 - Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 21. 5. - 27. 5. 2012

1. Počasí

V období 21. 5. až 27. 5. 2012 panovalo slunečné a teplé počasí. Denní teploty se většinou pohybovaly kolem 28 °C a místy vystoupily i na 30 °C (Kvítkovice, 23. 5.). Noční pak klesaly, podle lokality, na 10 – 20 °C.

Při přechodu studené fronty (22. a 23. 5.) se vyskytly místní bouřky s dešťovými srážkami, jejichž úhrny v období se však, lokalita od lokality, diametrálně odlišovaly. V České Lípě a Svojkově napršelo 0,5 mm; v Děčíně, Holanech, Semilech a Žatci 3 mm; v Mimoní 8 mm; na Litoměřicku 12 mm; v Mostě 19 mm; na Lounsku cca 25 mm. V Dubnici, Brništi a Dubé na Českolipsku se srážky nevyskytly vůbec.

Poté se postupně ochlazovalo na teploty mezi 20 – 22 °C ve dne a na cca 10 až 15 °C v noci. Po celé období vál čerstvý až silný východní a severovýchodní vítr. Na vrcholech Krkonoš jsou stále ještě místa pokrytá sněhem.

Vzhledem k nedostatečným srážkám v předchozích obdobích a následnému deficitu zásobní vláh v půdě, byly i tentokrát malé úhrny srážek přínosem, avšak riziko ohrožení suchem, celkově vzato, se i nadále podstatně zvyšuje. Nemalou měrou se zde uplatnil i výsušný efekt shora zmíněného větru. Podle ČHMÚ – Monitoring zemědělského sucha (21. 5.), nebyla již oblast s **malým** rizikem ohrožení suchem zaznamenána nikde na území Ústeckého ani Libereckého kraje. Jako **mírné** již bylo posouzeno pouze v okresech Chomutov a Semily (Krkonoše). Oblast **středně velkého** rizika ohrožení suchem pak zahrnuje území Krušných hor v okresech Most, Teplice, Ústí nad Labem, Šluknovský výběžek a střední části okresů Liberec a Semily. **Velké** je pak toto riziko na většině území okresů Česká Lípa, Děčín, Litoměřice, Louny, Ústí nad Labem, Teplice a na jihu okresů Most, Liberec a Semily. Oblast s **nejvyšším** rizikem ohrožení suchem se pak rozkládá na území v jižní části okresu Litoměřice a severovýchodní poloviny okresu Louny.

ČHMÚ - Riziko ohrožení suchem pro území ČR. Vymezuje pět stupňů ohrožení suchem: 1 - **malé**, 2 - **mírné**, 3 - **středně velké**, 4 - **velké**, 5 - **nejvyšší**. Čím je tento stupeň vyšší, tím je vyšší riziko ohrožení suchem. Výsledná mapa vzniká kompilací výsledků získaných ze tří metod hodnocení sucha: měřené vlhkosti půdy, vypočtené vláhové bilance a vypočtené bilance srážek a evapotranspirace. Aktualizace výsledné mapy se provádí 1 x týdně v úterý.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na **Českolipsku** (18. 5.), u drobných pěstitelů, **mráz poškodil** nechráněné náchylné užitkové i okrasné rostliny. Ochrana rostlin je zaměřena na potlačení výskytu živočišných škůdců a houbových chorob. Začala první seč travních porostů a v polních kulturách se stále více projevuje **vláhový deficit**.

V sadech v okrese **Děčín** probíhá sečení trávy a zálivka nově vysázených ploch jahodníku a zelí.

V okrese **Litoměřice** se na všech porostech rovněž projevuje **srážkový deficit**. Zasychají spodní listová patra, případně celé rostliny. Nejvýznamnější situace je v lokalitách Roudnice a Straškov.

Na **Semilsku** došlo vlivem **ranního mrazu** (18. 5.) k poškození rostlin a k poruchám v jejich růstu. Dopady jsou však rozdílné podle lokality, stranové expozice, vývojové fáze rostlin, vlastní odolnosti a dalších faktorů v komplexu biologických, agronomických a stanovištních ukazatelů. Ve vyšších částech okresu začínají sklizňové práce.

Na **Turnovsku** plně probíhá sklizeň pícnin na orné půdě a TTP. Pokračuje chemická ochrana obilovin a kukuřice. Také práce v sadech jsou zaměřeny na ochranu proti houbovým chorobám a škůdcům. Postupuje mulčování meziřadí výsadeb.

V oblasti **Žatce** probíhá v porostech obilovin intenzivní ošetřování fungicidními přípravky proti houbovým chorobám. V letošním roce je problém v nestejném růstu chmele a proto druhá a konečná zavadění pokračuje. To zvyšuje nároky na ruční práci ve chmelnicích. Vlivem **ranních mrazů** je poškozeno mnoho ploch kukuřice a brambor.

OBILNINY

Na většině lokalit jsou porosty obilnin zregenerované a zapojené. Pokračuje tedy jejich ošetřování proti plevelům a přihnojování.

Na celém okrese Česká Lípa byl zaznamenán nárůst výskytu mšic. Přesto jsou pozorované porosty bez škodlivého výskytu sledovaných škůdců a chorob.

Na Mostecku a Teplicku je v obilovinách, na krajích u příkopů, zaznamenáván výskyt **sveřepu (*Bromus*)**. V porostech ozimých obilovin jsou pak registrovány výskyty **metlice chundelky (*Apera spica-venti*)**, **ovsa hluchého (*Avena fatua*)** a plevelů **lipnicovitých (*Poaceae*)**. Obdobné problémy se zaplevelením jsou hlášeny i ze Žatecka.

PŠENICE OZIMÁ (RF 33-61 BBCH, tj. fáze 3. kolínka: 3. kolínko vzdálené min. 2 cm od 2. kolínka až počátek květu: první prašníky viditelné)

V okrese Semily (Mašov u Turnova, 22. 5.) byl zaznamenán první slabý výskyt **tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)**. Střední výskyt pak byl zjištěn na Žatecku (Libořice, 22. 5., Žatec, 23. 5.) a Podbořansku (Mukoděly, 23. 5.).

Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice u 20 rostlin (odnoží) odebraných při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny).

Ošetření se provádí, jestliže je při pozorování nalezeno více než 12 % listů s výskytem pyknid.

První slabé výskyty **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** byly na listech rostlin zjištěny v okrese Ústí nad Labem (Řehlovice, 23. 5.).

Tato mšice se nachází výlučně na listech. Při masovém výskytu způsobují všechny druhy mšic poškození rostlin sáním, přenosem viróz a vylučováním medovice. Největší škody působí v období kvetení a mléčné zralosti. Kontroluje 50 odnoží odebraných při průchodu porostem minimálně 20 m od jeho okraje.

Přímá ochrany aficidy a insekticidy je vhodná při výskytu 3 a více mšic na jednu kontrolovanou odnož v období konce metání.

V okrese Teplice (Měrunice, 23. 5.) byl ve feromonovém lapači zjištěn první výskyt imág **obaleče obilného (*Cnephasia pumisana*)** ve slabé intenzitě.

Vyskytuje se ve škodlivém množství jen v některých letech a to jen lokálně v nejnižších částech republiky. Obvykle napadá jen okraje porostů. K plošnému napadení dochází jen při přemnožení a při větrném počasí v období migrace housenek. Housenky snižují výnos a znehodnocují zrna.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonový lapač Deltastop CPP. V ČR není registrován proti obaleči obilnému žádný přípravek.

Na Turnovsku (Mašov u Turnova, 22. 5.) byl zjištěn první slabý výskyt vajíček **bejломorky sedlové (*Haplodiplosis equestris*)**.

JEČMEN OZIMÝ (RF 59-65 BBCH, tj. konec metání: klas /lata/ je celý viditelný až střed květu: 50 % prašníků zralých)

Připálení listových čepelí, po ošetření fungicidem Falcon za vysokých teplot, bylo zaznamenáno v okrese Most (Polerady, 10. 5.).

První výskyt **padlí travního na ječmeni (*Blumeria graminis*)** byl zjištěn na Mostecku (Polerady, 24. 5.).

Pravidelné pozorování napadení rostlin padlím ječmene se provádí ve fázích plného odnožování a objevení se 2. kolínka (RF 25 a 32 BBCH). Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) odebraných při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny).

Ošetření se doporučuje v období sloupkování, při dosažení prahu škodlivosti, jestliže je více než 10 % rostlin (odnoží) napadeno padlím ječmene.

První výskyt **hnědé skvrnitosti (*Pyrenophora teres*)** byl zaznamenán na Mostecku (Polerady, 24. 5.).

Na Žatecku (Lužec, 23. 5.) byl zaregistrován první výskyt **pruhovitosti ječné (*Pyrenophora graminea*)**.

V okrese Chomutov (Droužkovice, 24. 5.) byl ve feromonovém lapači zjištěn první výskyt imág **obaleče obilného (*Cnephasia pumisana*)**.

JEČMEN JARNÍ (RF 32-43 BBCH, tj. fáze 2. kolínka: 2. kolínko postižitelné, vzdálené min. 2 cm od 1. kolínka až klas /lata/ se ve stéble posunuje vzhůru, pochva praporcového listu začíná duřet)

První výskyt **hnědé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl zjištěn v okrese Litoměřice (Liběšice). Na Lounsku (Hřivčice, 22. 5.) byl pozorován její střední výskyt.

První slabé výskyty larev **kohoutka modrého (*Oulema spp.*)** byly zaznamenány v okresech Chomutov (Nezabylice, 24. 5.) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 23. 5.). Jejich slabý výskyt byl shledán na Lounsku (Hřivčice, 22. 5.) a zvýšený pak na Českolipsku (Holany).

Larvy jsou škodlivější než dospělci. Napadené rostliny špatně metají a předčasně dozrávají. Jarní obilniny jsou k napadení citlivější než ozimé. Podle ŠEDIVÉHO 4-10 larev v průměru na stéblo ozimé pšenice může způsobit 18-26 % ztráty na výnosu.

Pšenice, ječmen a žito se ošetřují při výskytu více než 0,6 vajíček a larev na stéblo, porosty ovsa s více než 0,7 vajíček a larev na stéblo. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více jak 50 % larev.

Na Mostecku (Moravěves, 24. 5.) byla zpozorována první imága **obaleče obilného (*Cnephasia pumisana*)**.

KUKUŘICE (RF 12-18 BBCH, tj. 2. list vyvinutý až 8. list vyvinutý)

Na Žatecku a Podbořansku jsou téměř všechny porosty **poškozeny mrazem**. V okrese Semily jsou poškozeny pouze některé porosty. V celém okrese Česká Lípa rostliny regenerují po předchozím chladnějším období, které se projevilo změnou zabarvení (prožloutnutím) a zpomalením jejich růstu. Zjevná je i reakce na **nedostatek vláhy**.

První výskyt **mšic (*Aphididae*)** byl zjištěn na Roudnicku (Kloneč).

Na Mostecku a Teplicku bylo zaznamenáno střední zaplevelení **laskavcem (*Amaranthus*)**, **lebedou (*Atriplex*)**, **rdesnem ptačím (*Polygonum aviculare*)** a **pohankou svlačcovitou (*Polygonum convolvulus*)**.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 39-55 BBCH, tj. 9 a více internodií viditelných až prvé, jednotlivé květy viditelné, květy stále zavřené)

První výskyt **kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl zaznamenán na Litoměřicku (Liběšice). V okrese Česká Lípa (Brniště, 23. 5.) byl pozorován značný nárůst jejího výskytu.

Včasná ochrana hrachu před mšicemi snižuje výskyt viróz až o 50 %. Hodnotí se na 10 místech po 10 rostlinách. Mšice se z každé rostliny oklepou na bílý papír a spočítají.

Ošetření je účelné kdykoliv v průběhu vývoje rostlin při výskytu 3-5 mšic v průměru na jednu rostlinu. Přednostně mají být ošetřeny návětrné okraje porostů.

OLEJNINY

Teplé a slunečné počasí s minimálním množstvím dešťových srážek sice omezilo výskyt některých škodlivých organismů (např. plísně šedé). Přispělo však k rozšíření škůdců, kteří nejvíce škodí v době kvetení a dokvétání řepky.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 69-77 BBCH, tj. konec květu: vlákna blizen úplně suchá až počátek tvorby plodu: zrna jsou zjistitelná: obsah vodnatý: cca 16 % sušiny)

První slabý výskyt **pilatky řepkové (*Athalia rosae*)** byl zaznamenán na Turnovsku (Mašov u Turnova, 22. 5.) a na Lounsku (Hřivčice – Débeř, 22. 5.).

Slabý výskyt **bejlmorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** byl zjištěn v okresech Děčín (Arnoltice, 24. 5.) a Ústí nad Labem (Dubice nad Labem, 23. 5.).

Pozorování bejlmorky kapustové se provádí na protilehlých stranách honu (bloku) ve vzdálenosti 5 m od okraje porostu, kde se vždy namátkově vybere a prohlédne, rovnoběžně s okrajem, 25 rostlin. Chemické ošetření se provádí od fáze žlutého poupěte do konce plného květu. Při aplikaci přípravků je nutno dbát na ochranu včel.

Slabý výskyt **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** byl zjištěn v okresech Děčín (Arnoltice, 24. 5.), Louny (Hřivčice – Débeř a Pátecký les, 22. 5.) a Ústí nad Labem (Dubice nad Labem, 23. 5.).

SLUNEČNICE (RF 12-19 BBCH, tj. 2 listy (1. pár listů) vyvinutý až 9 a více listů vyvinuto)

Na Žatecku (Libořice, 22. 5.) bylo zjištěno silné **poškození** vzcházející slunečnice po aplikaci **herbicidů**, a to převážně v písčitých půdách. Bylo přeseto asi 40 ha ploch.

První výskyt imág **mšice makové (*Aphis fabae*)** byl zjištěn na Mostecku (Havraň, 24. 5.).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 09-41 BBCH, tj. pokročilá fáze klíčení, tvorba kořínků až první rostliny v sousedních řádcích se dotýkají)

K **poškození mrazem** v různé síle došlo na Českolipsku (Svojkov), Litoměřicku, Lounsku, Podbořansku, Semilsku a Žatecku. Drobní pěstitelé na Litoměřicku porosty zavlažují a přihnojují.

Silný výskyt **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byl zjištěn v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 23. 5.). Tamtéž a na Českolipsku (Svojkov, 23. 5.) byl zaznamenán i první výskyt jejích vajíček.

Škodí žírem brouků i larev, při přemnožení může docházet k holožírům. Za slunečného počasí v době mezi 9-17 hod. se prochází porostem ve směru výsadby. Při každém průchodu se kontrolují řádky a zaznamenává se počet brouků nebo ohnisek larev. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha. U porostů větších než 10 ha se prochází a prohlíží 0,2 ha. Porost je nutno projít nejméně 4 x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení. Škodlivý výskyt je udáván při překročení hranice 100 brouků nebo 140 ohnisek larev na 1 ha.

Ošetření lze průběžně provádět povolenými přípravky na ochranu rostlin.

Na Semilsku (Nová Ves nad Popelkou, 23. 5.) byl porost poškozen prasetem divokým (*Sus strofa*).

ŘEPA CUKROVKA (RF 16-32 BBCH, tj. 6. listů vyvinuto až listy pokrývají 20 % povrchu půdy)

Na Litoměřicku a Semilsku je patrný vliv nedostatku srážek. V oblasti Žatce došlo k silnému poškození rostlin při aplikaci herbicidu. Na Litoměřicku je opakováno ošetřování proti plevelům.

V okrese Louny (Chrastín, 22. 5.) byl pozorován výskyt cerkosporiové listové skvrnitosti (*Cercospora beticola*).

Na Lovosicku (Čížkovice) byl zaznamenán „opad“ mšice makové (*Aphis fabae*).

V okrese Litoměřice (Čížkovice, Chodovlice) jsou na některých plochách silně rozmnožené jednoděložné plevely a pcháč.

PÍCNINY

VOJTĚŠKA (RF 32 BBCH, tj. Začátek kvetení: za začátek kvetení se považuje: a/ když na jedné rostlině rozkvetou tři květenství; b/ když 10 % lodyh má nejméně po jednom květenství)

Na Mostecku (Havraň, 21. 5.) byl ve feromonovém lapači zaznamenán první výskyt imág obaleče vojtěškového (*Cydia medicaginis*).

CHMEL (RF 24-28 BBCH, tj. čtvrtý pár vedlejších výhonů viditelný, rostliny asi 1 m vysoké až osmý pár vedlejších výhonů viditelný, rostliny asi 2 m vysoké /1. oborávka/)

Na Litoměřicku je dokončeno zavádění. Ve chmelnicích na Žatecku a Podbořansku probíhá kultivace meziřadí a první přiorávka chmele. Za ní následuje druhá přiorávka a dotáčení hlav, odkloněných vlivem silného větru v tomto týdnu.

Na Českolipsku (Kravaře) byly na listech zaznamenány první slabé příznaky výskytu plísně chmelové (*Peronoplasmopara humuli*).

V okrese Louny (Počedělice, 22. 5.) byl pozorován výskyt svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*).

Na chmelu saje sviluška na spodní straně listů, na kterých se zpočátku objevují žlutavé, difuzní skvrnky, ty se rychle zvětšují a listy žloutnou, až červenají (tzv. měděnka listů). Na spodní straně listů se objevuje pavučinka se sviluškami, které poté napadají chmelové šišťice, ty následně hnědnou a zasychají.

Z hlediska signalizace se doporučuje provést ošetření v době před květem chmele při počtu 5 svilušek na list či zjištěných puchýřích po sání svilušek do výšky 1 m. V době od počátku květu chmele je nezbytné provést ošetření již při jakémkoliv výskytu škůdce proto, aby nedošlo k poškození květu a následně i chmelových hlávek.

První výskyt nymf mšice chmelové (*Phorodon humuli*) byl zjištěn v okrese Litoměřice (Liběšice). Na všech chmelnicích Žatecka a Podbořanska byly na listech horního patra chmele zaznamenány první výskyty jak okřídlené generace, tak i larev první neokřídlené generace.

Při přemnožení působí zasychání listů chmele a chmelových šištic. Zasychání a odumírání vzrostného vrcholu a výhonů. Důsledkem je snižování asimilační plochy a znehodnocení chmelových šištic. Oslabování rostlin. Výnosové ztráty 1-10 %. Přenos viróz.

Je vhodná průběžná chemická ochrana, vždy na začátku tvorby kolonií larev mšic na rostlinách chmele (na spodní straně mladých, často nerozvitých listů, zejména na návětrné straně rostlin).

OVOCNÉ DŘEVINY

Teplé a slunečné počasí podpořilo kvetení ovocných dřevin, ale také ovlivnilo rozšíření některých škodlivých organismů. V intenzivních ovocných sadech na Semilsku probíhá chemické ošetření a mulčování meziřadí.

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 72 BBA, tj. velikost plodu do 20 mm (velikost lískového ořechu))

Na Litoměřicku (Horní Nezly - Liběšice) probíhá dokončování vývoje nymf 1. generace mery skvrnitě (*Cacopsylla pyri*).

JABLONĚ (71-74 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu až průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené /stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu/)

Na Mostecku (Vtelno, 24. 5.) a na Žatecku (Libočany, 24. 5.) byl zjištěn první výskyt strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*).

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité, různě velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny jsou i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech se utvářejí různě velké šedočerné skvrny, v důsledku nestejného růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.

Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí (od fenofáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

V okrese Děčín (Březiny u Děčína a Malšovice, 24. 5.) byl zjištěn slabý výskyt mšice jabloňové (*Aphis pomi*).

První výskyt svílušky ovocné (*Panonychus ulmi*) byl zaregistrován v okrese Litoměřice (Kamýk u Litoměřic).

Na Žatecku (Libočany, 24. 5.) byl ve feromonových lapačích zachycen první nálet nesytky jabloňové (*Synanthedon myopaeformis*).

Silný výskyt obaleče jablečného (*Cydia pomonella*) pak byl zaznamenán na Českolipsku a v okrese Chomutov (Jirkov, 24. 5.)

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 10. 5. do 15. 9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítýdenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Ve feromonových lapačích byl pozorován silný nálet obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*) v okresech Děčín (Březiny u Děčína a Malšovice, 24. 5.), Česká Lípa a na Mostecku (Vtelno, 24. 5.).

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1. 5. do 15.9.

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

První výskyt obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*) ve feromonovém lapači byl zjištěn v okrese Děčín (Březiny u Děčína, 24. 5.) a Litoměřice (Kamýk u Litoměřic).

Na Mostecku (Vtelno, 24. 5.) byly na listech zjištěny miny larev **podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*)** a **podkopníčka ovocného (*Lyonetia clerkella*)**.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 69-73 BBA, tj. konec kvetení, všechny korunní lístky opadlé, velikost plodu pod 5 mm až druhý opad plodů /červnový/)

U zahrádkářů na Turnovsku (Sekerkovy Loučky, 24. 5.) byly na listech shledány rozšiřující se příznaky **kadeřavosti broskvoní (*Taphrina deformans*)**. Na Mostecku (Vtelno, 24. 5.) byl zjištěn její střední výskyt.

Za příznivých podmínek pro infekce může dojít k napadení a zničení převážné části listů a k významnému poškození letorostů. Následně opadávají malé plody. V důsledku redukce listové plochy dochází k nepříznivému ovlivnění diferenciaci květů. Dřevní části silně poškozených stromů hůře vyžívají a mohou být poškozeny při přezimování.

*Základní je ošetření v období nalévání pupenů. K tomuto prvnímu a základnímu ošetření jsou nejvhodnější měďnaté fungicidy. Vykazují vysokou účinnost a současně omezují napadení dřevních částí bakteriemi z rodu *Pseudomonas* a houbami, především z rodu *Leucostoma*. Dojde-li však po vyrašení k ochlazení, které zpomalí počáteční vývoj hostitele a prodlouží infekční období, je nutno ošetření podle potřeby 1-2 x opakovat v intervalu 7-10 (14 dní). Pozdější ošetření než v období těsně před květem je v našich podmínkách zcela zbytečné.*

MERUŇKA (RF 71 BBA, tj. konec kvetení, všechny korunní lístky opadlé, velikost plodu pod 5 mm)

Na Lounsku (Židovice, 22. 5.) byl pozorován slabý výskyt **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)**.

Sledování letu dospělců obaleče meruňkového do feromonových lapáků se provádí 1 x týdně od 1. června do 31. července

Chemické ošetření je doporučeno týden po hlavní letové vlně 1. generace v květnu a opět proti 2. generaci týden po hlavní letové vlně koncem července a v srpnu.

U malopěstitelů na Turnovsku (Volavec) bylo pozorováno odumírání jednotlivých větví (ostatní jsou zdravé) způsobené **apoplexií (mrtvicí) meruňků**.

SLIVOŇ (RF 71 BBCH, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

V okrese Louny (Židovice, 22. 5.) a na Turnovsku (Troskovice, 23. 5.) byl ve feromonových lapačích pozorován slabý výskyt **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)**. Na Českolipsku pak byl zaznamenán jeho silný nálet.

Ve feromonových lapačích se sleduje množství ulovených imág obaleče švestkového. Pozorování se provádí v určených termínech v ranních hodinách ve feromonových lapačích, které jsou očíslovány a zavěšeny v korunách stromů. Ulovená imága se vyberou z lapačů a jejich počty se průběžně zaznamenávají z každého lapače zvlášť.

Ochrana se provádí aplikací insekticidů.

V okrese Louny (Židovice, 22. 5.) byl ve feromonových lapačích shledán slabý výskyt **obaleče východního – *Cydia molesta***.

TŘEŠEŇ (RF 71-72 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu až velikost plodu do 20 mm)

Zvýšený nálet dospělců **vrtnule třešňové (*Rhagoletis cerasi*)** na žluté lepové desky byl zaznamenán v okresech Chomutov (Jirkov, 21. 5. a 24. 5.) a Litoměřice.

Ošetření proti imágům vrtnule třešňové je signalizováno v době zvýšeného náletu imág na žluté lepové desky a ošetření proti vajíčkům a larvám se signalizuje v době maxima vykladení vajíček nebo na začátku líhnutí larev, tj. asi 14-17 dní po začátku výletu imág, udržuje-li se

maximální teplota nad 17 °C. Poklesne-li teplota pod tuto hranici, oddálí se ošetření o počet dní s nižší maximální teplotou. Použijí se larvicidní a ovicidní přípravky za předpokladu přesného dodržení ochranných lhůt. Ošetření insekticidem s hloubkovým účinkem se provede pouze při zjištění nejméně 2 vajíček a larev na 100 náhodně odebraných plodů (nepočítat prázdné vpichy do plodů bez vajíček).

Na Jilemnicku (okres Semily) byl u zahrádkářů zjištěn výskyt **moniliové spály (Monilinia laxa)**.

VIŠEŇ (RF 73 BBA, tj. druhý opad plodů /červnový/)

Na Mostecku (Vtelno, 24. 5.) byl na koncích letorostů zjištěn slabý výskyt **mšice třešňové (Myzus cerasi)**.

První slabý výskyt **vrtule třešňové (Rhagoletis cerasi)** na žlutých lepových deskách byl zaznamenán rovněž na Mostecku (Vtelno, 24. 5.).

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 65-71 BBCH, tj. plný květ /B nebo sekundární a C nebo terciární květy otevřené/, první korunní lístky opadlé až vysouvání květních lůžek z kališní)

Na Jilemnicku (okres Semily) bylo u malopěstitelů na květech pozorováno **poškození mrazem**.

ANGREŠT

V celém okrese Semily je u drobných pěstitelů zjišťován výskyt **hnědého /amerického/ padlí angreštu (Podosphaera mors – uvae)**.

RYBÍZ (RF 73 BBCH, tj. vytvořeno 30% plodů)

V okrese Litoměřice (Horní Nezly - Liběšice) bylo na keřích zjištěno **poškození mrazem**. Bobule rybízu zasychají a opadávají.

RÉVA VINNÁ (RF 55-57 BBCH, tj. první květní pupeny /kompaktní hrozny/ viditelné mezi rozvíjejícími se listy až oddělení prvních květních pupat na prodlužujícím se hroznu)

V okrese Litoměřice (Velké Žernoseky), v nejspodnější části vinice, bylo zjištěno poškození listů a květenství **mrazem**. Další příznaky poškození mrazem se projevují na Mostecku (Čepirohy, 19. 5.), na nejmladších listech a květenství.

První výskyt **obalečika jednopásého (Eupoecilia ambiguella)** byl zaznamenán na Litoměřicku. Na Mostecku (Čepirohy, 24. 5.) byl zjištěn jeho slabý výskyt.

Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciací) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapačích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců obaleče jednopásého nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

OKRASNÉ ROSTLINY

RŮŽE

U zahrádkářů v okrese Děčín (Březiny u Děčína), na okrasných dřevinách, zejména pak na růžích, byly nalezeny četné kolonie **mšic (Aphidomorpha)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

V okrese Louny v současné době pokračuje přihnojování rostlin, aplikace regulátorů růstu a ošetřování proti škodlivým organismům a plevelům.

OBECNĚ

V okrese Semily se **poškození mrazem** nevyhnuly ani lesní porosty a volně rostoucí rostliny. Lokálně a v ohniscích jsou poškozeny jasany, mladé buky, nové přírůstky u smrků, modřínů, škampy a jiné. Z plevelných rostlin jsou značně poškozeny křídlatky (*Reynoutria* sp.), které však již nově obrůstají.

Slimáci (*Agriolimacidae*) se v zájmovém území i nadále rozšiřují.

OSTATNÍ

Ve světelném lapači v Jestřebí (okres Česká Lípa) byly v tomto období, ze sledovaných motýlů, zaznamenány úlovky **osenice vykřičnickové (*Agrotis exclamationis*)**, **osenice černé c (*Xestia c-nigrum*)** a **kovolesskece gama (*Autographa gamma*)**. V celém okrese Česká Lípa, ve volné přírodě i v užitkových kulturách, pokračuje nálet **mšic (*Aphididae* sp.)**. V České Lípě byl ve veřejné zeleni detekován a laboratorně potvrzen **původce červené sypavky borovice (*Mycosphaerella pini*)**.

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Ing. Aleš Janeček